Natura ſemper ex poſſibilibus facit quod melius eſt.

Cor eſt principiū naturalis caloris ⁊ vite animalis: vnde deſtructo cordis calore deſtruitur ⁊ animal.

Vita conſeruatur per calidum ⁊ humidum.

Ieiunia calefacientia ſitim faciunt.

Ex lib. ariſtotelis de motibus animaliū

Omnis motus requirit aliquod fixum circa quod fiat.

Celum neceſſario eſt corruptibile.

Mouens innatū eſt appetibile.

Virtutes ſimiles: ſunt nō paſſibiles adinuicem ſecundū autem earum exceſſus ſic patiuntur adinuicem.

Id autem quod ſecūdū ſe ⁊ ſimpliciter eſt imobile: a nullo poteſt moueri. vnde dicit homerus. Si omnes dii: omneſqꝫ dee multum laborarent. non mouerent Iouem ſummū de celo in terram.

Mouens eſt prius moto ⁊ generās generato ſed nihil eſt prius ſeipſo. ergo nihil generat ſeipſum vel mouet. ſed ſaluat.

Appetibile eſt primum mouens in animali: ⁊ eſt mouens non motum. ſed appetitꝰ mouet ⁊ eſt mouens ⁊ motum.

Quecūqꝫ nō ratiocinātes operantur: velociter operamur.

Principium motus in animalibꝰ eſt in corde vel eſt ipſum cor.

Motus cordis nō ē volūtariꝰ. ſed naturalis.

Extimandum eſt animal conſtare quemadmodum ciuitatem bene legibus rectā ⁊ munitam: principem eius itereſſe ſingulis operationibus ciuitatis non eſſ neceſſe. quando .ſ. in ciuitate bene ſtabilitus eſt ordo. ſic non eſt neceſſe animam exiſtere in qualibet parte corporis: ſed ī primo vno tm̄. ſ. ī corde. verum eſt quantū ad potentiā motiuam.

Propoſitiones vniuerſales ariſtotelis libri primi de animalibus.

Quemadmodum pluma eſt in auibus: ſquama in piſcibus.

Omnia animalia que gignunt ſibi ſimilia: habent oculos preter talpam: que eſt priuata oculis. ſecūdū quod apparet quia non videt omnino. ſed ſi aliquis ſcindat coriū: quod ē ſuper loca oculorum ſubtiliter: inueniet loca oculorum eius.

Nobiliſſimum ⁊ altiſſimū ⁊ apud nos notius ⁊ magis fixum animal: eſt homo.

Sicut omnia metalla: ⁊ omnia fruſtra auri ⁊ argenti ad ad aurum mundiſſimū comparata manifeſtantur. ita diſpoſitiones omniū animaliū manifeſtant̄. cū ad hominē cōparant̄.

Partes corporis hominis create ſunt ⁊ poſite: ſcd̄m creationē ⁊ ſitum totius mundi.

Vmbilicus eſt radix ventris.

In cerebro oīno non eſt ſanguinis neqꝫ vena

Non mouetur facies in aliquo animali niſi in homine.

Frons magna ſignificat ponderoſum: nō declinantem ad ſtulticiam.

Frons parua ſignificat bonitatem motus.

Frons larga ſignificat prauitatē diſcretionis

Frons rotunda ſignificat iracundiam.

Omne animal habēs aures: ha et ipſas mobiles preter hominem.

Aures multum preminentes ⁊ magne: ſignificant ſtoliditatem ⁊ garrulitatem.

Sternutatio ſm̄ ꝙ ſingunt omnes ē ſignum verificationis dicti.

Naſus elephātis eſt longus ⁊ fortis: et vtitur loco manus in accipiendo cibum ⁊ potum: ⁊ alia neceſſaria quibus indiget.

Os colli leonum eſt continuū.

Splen hominis ſimilis eſt ſpleni porci.

Superior venter hominis. i. ſtomacus aſſimilatur ventri canis: inferior vero vētri porci

Extremitas virge virilis dicitur preputium.

Situs cordis ē in medio pectoris: ſed in hoīe modicum declinat ad ſiniſtrā partem.

Secundi de animalibus.

Dentes canū iuuenū ſunt albi ⁊ acuti ſenum vero obtuſi ⁊ nigri.

Maſculi pluriū dentium ſunt q̄ꝫ femine.

Dentes equi cum ſeneſcunt albeſcunt.

Omne quadrupes generans ſibi ſimile habꝫ dentes.

Homo in comparatione corporis ſui: habet paruum os.

Non eſt naturaliter vtens manu dextra ſicut ſiniſtra.

Simia vtitur manibus ſicut pedibꝰ: quoniaꝫ ſunt compoſite ex manu ⁊ pede.

Ale auiū ſunt in eis loco manuū.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Simia eſt mixte nature cõueniens nature hominū: ⁊ quadrupedum.

Cornua omniū animalium ſunt vacua. preter cernui cornua que ſunt dura: ⁊ non eſt in eis concauitas.

In mari ē quidaꝫ piſcis qui dicitur nauitenēs quoniam ipſe prohibet nauim recedere potentia naturali.

Tertij de animalibus.

o Os poſt abſciſionem non creſcit nec ſolidatur.

Oſſa leonis ita dura ſunt: ꝙ cum coliduntur reddunt ignem.

Propriū hominis eſt caneſcere in ſenectute.

Impubes caſtrati non barbeſcunt.

Lac animaliū habentiū multas mamillas non conuenit ad caſeum.

Omne aial multi ſanguinis ē multi ſeminis.

Omne corpus ſanguineū putreſcit cito.

In oſſibus leonis ⁊ porci: vel modica vel nulla eſt medulla.

Q ē aial multe pinguedinis: ē pauci ſeminis.

Pō inter multa alia aialia ē multi ſeminis.

Lac ouis: vacce ⁊ capre: maxime eſt conueniens caſeo.

Lac mulierum nigrarū: melius eſt ⁊ pluris cibi q̄ꝫ albarum.

Coagulum leporis valet cõtra fluxuꝫ ventris.

Nullū animal mutat cornua preter ceruū.

Omne animal diuerſi coloris in pilis eſt etiam diuerſi coloris in corio.

Quarti de animalibus.

o Omnes piſces audiunt.

Omne animal carens pulmone caret voce.

Omnium animaliuꝫ femine gracillioris ⁊ acutioris ſunt vocis q̄ꝫ maſculi preter vaccam.

Omne animal ſuū vocat cõparē tēpore coitus per ꝓpriā vocē: ſpecialiter aūt hoc facit rana

Vociferatio aiūū magis eſt in tempore coitus

Gallus vociferat poſt preliū ⁊ victoriam.

Omne animal quod facit oua habet ea in matrice ⁊ non in ventre: quia ſi haberet in ventre digererentur ſicut cibus

Quinti de Animalibus.

o Omnia animalia naturaliter appetunt delectationem.

In annis nubilib⁹ mamille incipiunt igroſſari

Agnus vel aries ⁊ caper vnius anni coeunt ſiue generant: ſed debile quid generant.

Canis viuit vſqꝫ ad trigintaquattuor annos.

Porcus viuit vſqꝫ ad quindecim annos.

Canis ⁊ porcus. viii. menſium coeunt ſed debile quid generant.

Equus duorum vel triū annorū coit: ſed debile quid generat.

Fortis eſt a equ⁹ quattuor ānis vſqꝫ ad viginti ⁊ coit vſqꝫ ad triginta: Viuit auteꝫ vſqꝫ ad quadrageſimū ſecundū annum.

Femina elephātis impregnata a maſculo: omnino non tangitur: poſt partum vero quieſcit vſqꝫ ad terminū vite.

Leporis femina equitat marem in coitu.

Vir appetit coitū in hyeme mulier in eſtate.

Mutatio vocis eſt ſignū motus ad coitū.

Pediculi generāt lendes: ⁊ muſce vermes.

Columbe ouant ⁊ pullificant omni menſe ſi eſt locus ſue manſionis calidus: ⁊ cibus eorū paratus: alioquin. non. niſi in eſtate. ⁊ pulli eorū fiunt meliores in vere.

Sexti de anima liqus.

n Nulli animaliū accidit menſtruuꝫ. ſicut mulieri.

Galline multū ouantes cito moriuntur.

Oua longiora ⁊ acutioris capitis procedunt mares. oua vero rotūda: ⁊ obtuſa feminas.

Gemelli inueniuntur in ouis: vbi ſunt duo citrina: vel vitella.

Maſculus columbe per diem: femina vero ꝑ noctē percubant oua.

Nulla aialia eiuſdē ſpeciei ſe comedunt.

In omnib⁹ aialibus eſt appetit⁹ ⁊ dilectõ coit⁹

Omne quadrupes magis deſiderat i vere coitum: q̄ꝫ in alio tempore.

Bonuꝫ eſt ꝙ parētes corrigant filios ocioſos vt res ocioſas a ſe eiciāt. ⁊ ideo rectores apū ocioſos a ſe reiciunt.

Omnes piſces a principio ſue iꝑregnationis ſunt boni: oua vo eoꝝ ſūt parua ⁊ incipida

Septimi de animalibus.

t Turtures apparēt in eſtate non in hyeme: quia tunc manent in nido.

Similiter irundines vel latent in cauernis arborū: vel transferunt ſe ad loca calida.

Similiter vrſus latet per quadraginta dies abſconſus: vel transfert ſe.